

Ilmastokestävä metsätalous maankäytön poliittisten tavoitteiden näkökulmasta

12.2.2020

Marja Kokkonen

maa- ja metsätalousministeriö

Pääministeri Sanna Marinin hallituksen ohjelma 10.12.2019

OSALLISTAVA JA OSAAVA SUOMI

– sosiaalisesti, taloudellisesti
ja ekologisesti kestävä yhteiskunta

Ilmastopolitiikkaa ja kestäväää kehitystä

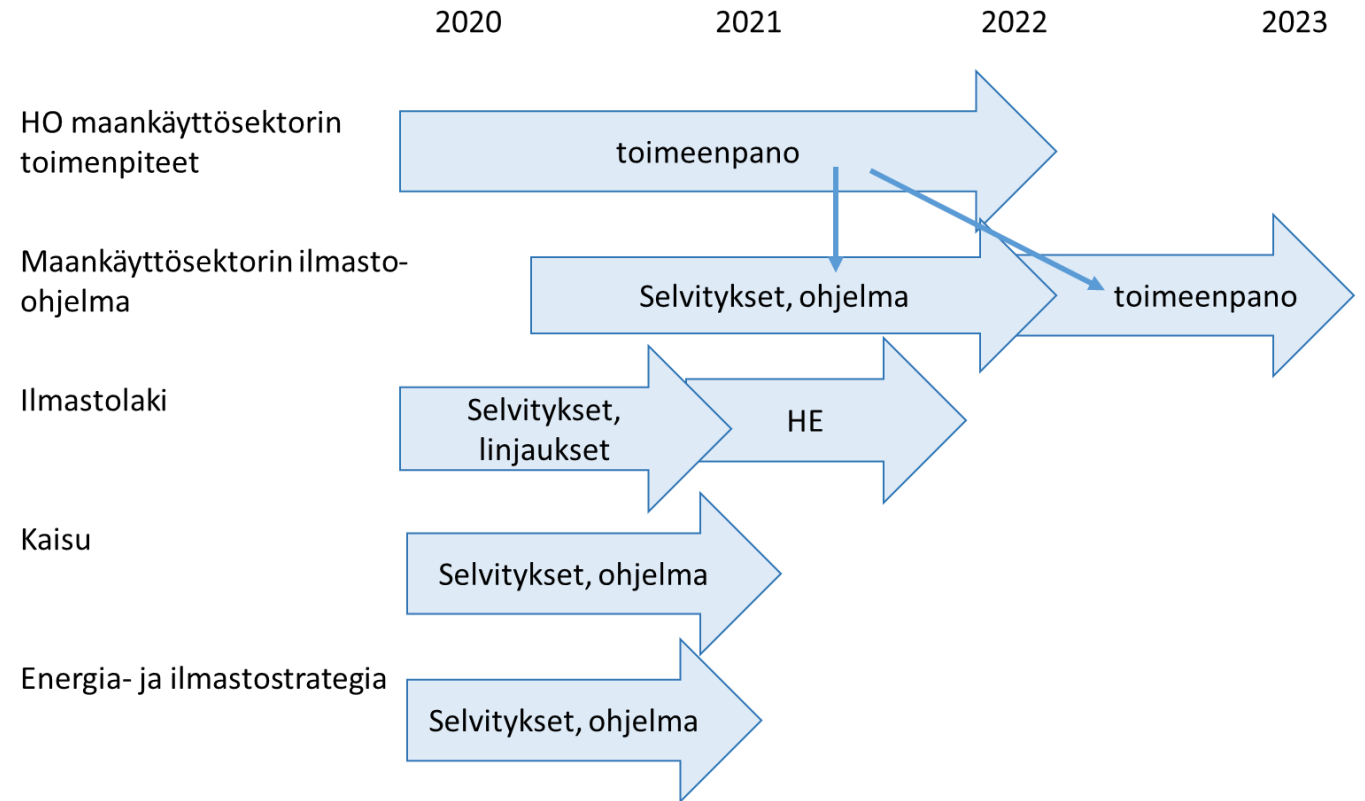

- Kunnianhimoinen, johdonmukainen ja ennakoitava ilmastopolitiikka luo vakaan investointiympäristön, mikä on mahdollisuus suomalaisille yrityksille ja työllisyydelle.
- Luonnonvarojen käyttö on suhteutettava kestäväen kehityksen tavoitteisiin.
- Suomen metsät ja niiden kestävä käyttö ovat tärkeä osa ilmastonmuutoksen vastaista työtä, eivät ongelmien lähde.

Hallitusohjelman kirjauksia

- Tavoite: Suomi on hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä ja hiileneutraaliksi pian sen jälkeen
- Maankäyttösektori ja hiilinielujen vahvistamista koskeva tavoite otetaan mukaan ilmastolakiin
- Hallitusohjelman mukaisten maankäyttösektorin ilmastotoimien toimeenpano
- Laaditaan kokonaisvaltainen maankäyttösektorin ilmasto-ohjelma
- Nielujen kehittymistä ja toimien kustannustehokkuutta ja vaikuttavuutta arvioidaan osana ilmastolain vuosittaista raportointia

Metsäsektorin kannalta hallitusohjelmassa korostuvat

- Metsien kasvun parantaminen
- Monimuotoisuuden edistäminen
- Ilmastokestävä metsätalous: suometsät, metsitys, maankäytön muutos, metsien terveys
- Metsänkäsittelyn monipuolistaminen
- Infra
- Puurakentaminen
- Metsiin perustuvat palvelut
- Digitalisaatio, tiedon avoimuus
- Hallinnon kehittäminen

Terveet ja hyvin kasvavat metsät sitovat paljon hiiltä

Hallituksen tavoitteena on lisätä hiilen sidontaa

- huolehtimalla metsien hoidosta, kasvukyvystä ja terveydestä
- edistämällä metsitystä ja vähentämällä metsäkatoa
- vähentämällä soiden ja turvemaiden päästöjä
- hoitamalla suometsiä ilmastokestävasti
- kehittämällä ohjauskeinoja ja kannustimia metsien ja maaperän hiilinielujen ja -varastojen vahvistamiseksi
- muilla maankäyttösektorin ilmastotoimilla.

Metsänhoidon suositukset vievät käytäntöön ilmastokestävää metsänhoitoa.

Hiilineutraali ja luonnon monimuotoisuuden turvaava Suomi

- METSO- ja HELMI-ohjelmat
- Talousmetsien luonnonhoidon edistäminen
- Metsähallituksen luontokohteiden korjausvelkaa vähentäminen
- Kansallispuistoverkoston laajentaminen
- Jatkuvan kasvatuksen menetelmien edistäminen myös Metsähallituksen mailla

Elinvoimainen Suomi

- Nostetaan puutuotteiden jalostusastetta, edistetään puurakentamista sekä puutuotevientä.
- Valmistellaan viennin ja kansainvälisen kasvun ohjelma 2030.
- Kaksinkertaistetaan puun käyttö rakentamisessa hallituskauden aikana. (Hiilineutraali ja luonnon...)
- Hyödynnetään matkailu- ja elämyspalvelujen sekä luonnonvarojen kestävä hyödyntämisen mahdollisuudet uusien kehitysnäkymien avaamiseksi. Käynnistetään matkailun ohjelmakokonaisuus.

(Osallistava ja osaava Suomi, 2019)

Metsät ilmastotoimenpidekokonaisuudessa

Lisätään metsien ilmakehästä sitoman hiilen määrää eli hiilinieluja mm. metsänhoitomenetelmiä kehittämällä ja lisäämällä metsien kasvua. Erityiskohteena metsien hoito turvemilla.

Lisätään puutuotteisiin ilmakehästä varastoituneen hiilen määrää lisäämällä puurakentamista ja puun käyttöä pitkäikäisissä tuotteissa.

Edistetään hiilikorvausmarkkinoiden syntymistä

Ehkäistään metsäkatoa ja lisätään metsäpinta-alaa metsittämällä joutokäytössä olevia alueita (maatalous-politiikan ulkopuolisia alueita).

METSÄMAA JA PUUSTO

nettonielu:
-27,0 milj. t CO₂-ekv.

PUUTUOTTEET

nettomuutos:
-4,0 milj. t CO₂-ekv.

Puuston kasvu
-139,8 milj. t CO₂-ekv.

Puuston poistuma
115,6 milj. t CO₂-ekv.

Varaston kasvu
-25,0 milj. t CO₂-ekv.

Varaston poistuma
21,0 milj. t CO₂-ekv.

Kangasmaat
(maaperä)
-9,9 milj. t CO₂-ekv.

Turvemaa
(maaperä)
7,1 milj. t CO₂-ekv.

CO₂-ekv. = Hiilidioksidiekvivalentti on ilmastotieteessä käytetty suure, joka kuvaa kaikkien ihmisen tuottamien kasvihuonekaasujen määrää.

MAANKÄYTTÖSEKTORIN TOIMENPIDEKOKONAISUUS

Hiilinielujen ja -varastojen sekä sopeutumisen vahvistaminen lyhyellä ja pitkällä aikavälillä

**ILMASTOKESTÄVÄN
MAATALOUDEN
HANKKEET**

**ILMASTOKESTÄVÄN
METSÄTALOUDEN
HANKKEET**

**MAANKÄYTÖN MUUTOKSIIN
LIITTYVÄT TOIMET:**

**METSITYS, KOSTEIKOT,
METSÄKATO,
HIILIKORVAUSHANKKEET**

Tutkimus- ja kehittämisohjelma

Maankäyttösektorin tietohankkeet ja metsätalouden kannustejärjestelmät

Viestintä ja vuorovaikutus

Sidosryhmäkeskustelut ja -valmistelu, mm. metsäneuvosto, CAP-valmistelua ja -toimenpanoa tukevat ryhmät, asiantuntijafoorumit, työpajat

Maankäyttösektorin keväällä 2020 käynnistyvät metsätaloushankkeet

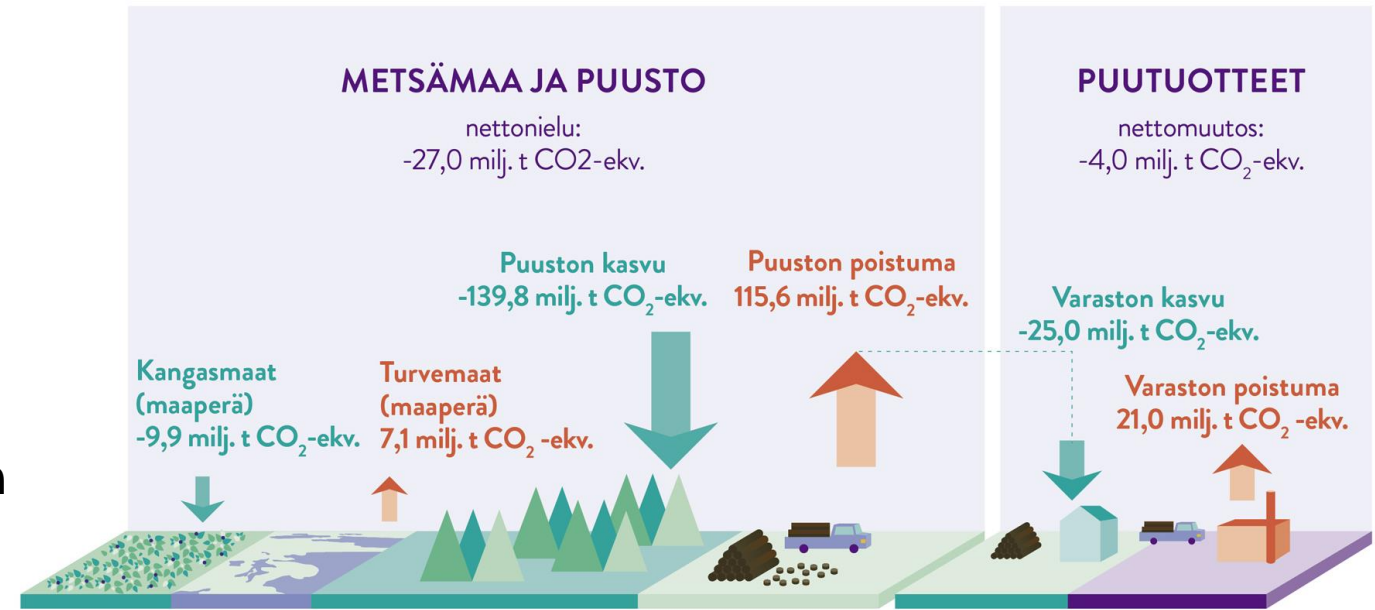

Metsien kasvun lisääminen ja terveydentilan ylläpito

- Sekametsien kasvatuksen edistäminen
- Jatkovapeitteisen metsänkäsittelyn kasvatusmallien laatiminen ja vieminen käytäntöön
- Jalostetun metsänviljelyaineiston käytön edistäminen ja kestävä lannoitus
- Ilmastoriskien hallinta (metsäpolitiikkafoorumissa)

Suometsien uuden toimintamallin kehittäminen ja käyttöön otto (ml. tuhkalannoitus, ojen kunnostustarpeet, jatkuvapeitteinen kasvatus)

Metsänhoidon suositusten päivittäminen ilmastonmuutoksen hillinnän ja sopeutumisen kannalta

CO₂-ekv. = Hiilidioksidiekvivalentti on ilmastotieteessä käytetty suure, joka kuvaa kaikkien ihmisen tuottamien kasvihuonekaasujen määrää.

Metsien ja puutuotteiden hiilitase 2017. LUKE/kasvihuonekaasuinventaarior.

Puurakentaminen ja puutuotteet

PUURAKENTAMINEN

PUUTUOTTEET

PUURAKENTAMISEN JA PUUTUOTTEIDEN HIILIVARASTOT

UUSIEN TEKNOLOGIOIDEN JA MENETELMIEN HYÖDYNTÄMINEN JA DIGITALISAATIO

Puun käytön lisääminen kaupunkirakentamisessa, julkisessa rakentamisessa ja suurissa rakenteissa

Alueelliset osaamiskeskittymät

Alan lainsäädäntö ja käytänteet

Puurakentamisen tuottavuusloikka

Tuotekehitys ja jalostusarvon nostaminen

Puun käyttöä edistävät viestintäkampanjat

Liikenneinfran puurakenteet

Hiilivaraston ja hiilijalanjäljen laskenta- ja arviointityökalut

Substituutiovaikutusten laskenta- ja arviointityökalut

Kiertotalous

Sivuvirtojen hyödyntäminen

OSAAMISEN LISÄÄMINEN ARVOVERKOSTOISSA

PUURAKENTAMISEN JA PUUTUOTTEIDEN VIENNIN EDISTÄMINEN

Metsäsektorin menestystekijät

- Terveet, kasvavat ja monimuotoiset metsät
- Toimivat hiilinielut
- Fossiilisten raaka-aineiden korvaaminen, ml. puurakentaminen
- Laadukas tutkimus ja kehittäminen sekä avoin, kattava ja ajantasainen metsätieto
- Uudet tuotteet ja palvelut

Maa- ja metsätalousministeriö